

bb. 83. időjárásjelentés

gk/rj la

1975. február 18.

a meteorológiai intézet jelenti 1975. február 18-án, kedden este:

Lassu melegedés

várható időjárás szerda estig:

az ország északi felében időnként megnövekvő felhőzet, elszórtan futó csapadékkal. máshol általában kevés felhő, csapadék nélkül. mérsékelt, helyenként megélénkülő délnyugati szél. a nappali legmagasabb hőmérséklet szerdán plusz 3- plusz 8 fok között. /mti/

-. -

bb 84. ünnepi est a szovjet kultúra és tudomány házában

gk bzs la

1975. február 18.

Budapest felszabadulásának 30., valamint a szovjet hadsereg és haditengerészeti flotta megalakulásának 57. évfordulója alkalmából a Kossuth Lajos katonai főiskola és a szovjet kultúra és tudomány háza ünnepi estet rendezett a kultúra házában. v.g. Szergejev, a szovjet kultúra és tudomány házában igazgatója mondott ünnepi megnyitót, majd a főiskola művészegyüttese, valamint az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport művészegyüttesének szólistái adtak műsort. az ünnepségen részt vett Kutika Károly vezérőrnagy és Bissi Tibor ezredes, a Kossuth Lajos katonai főiskola parancsnokhelyettese. /mti/

-. -

bb. 85. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

rj la

1975. február 18.

83. időjárásjelentés
84. ünnepi est a szovjet kultúra házában
85. híregyzék

/mti/

20.46/rj

-66-
- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
szerkesztőség vezetője: Burján Sándor
ügyeletes szerkesztő: Koncz Antal
szerkesztő: Halasi György
Lakatos Erzsébet

2037

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1975. február 19.

szerda

bb 1. tv-riportok, dokumentumfilmek a felszabadulási évforduló, s a pártkongresszus tiszteletére

i nn/s hi bzs -cz

1975. február 19.

- sokoldalúan és színesen kívánjuk tükrözni hétköznapjainkat, méltóan akarjuk köszönteni felszabadulásunk 30. évfordulóját és az MSZMP XI. kongresszusát - nyilatkozta Erdős András, a televízió politikai adások főosztályának vezetője az MTI munkatársának. elmondta, öt, egyenként 40 perces filmből álló sorozatot indítanak látogatóban címmel, amely egy-egy megye életét térképezi fel, azt nyomozza, hogyan érvényesül itt a párt vezető szerepe, hogyan változik a parasztság, illetve a munkásosztály élete. a riporter, Szepesi György felkeresi Szolnok, Borsod és Pest megyét, és ellátogat a csepel művekbe is. portréfilmek mutatják be a szocializmus építésének névtelen hőseit, munkásokat, parasztokat, pedagógusokat, körzeti orvosokat. a számvetés című sorozat a mezőgazdaság négy év alatti változásait ismerteti meg a sokmilliós nézőtáborral, a „Termel 1975-ben” című sorozat pedig azokat az ipari létesítményeket, amelyek az elmúlt négy év során születtek, vagy amelyek napjainkban kerülnek átadásra. nyolcórás műszak címmel színes kisfilmek készülnek, amelyek többféle munkahely egy-egy műszakjáról tájékoztatják az érdeklődőt.

/folyt. köv./

10

- 1 -

bb 1. /tv-riportok ... 1. folyt./bzs

a felszabadulást köszöntő műsorok közül kiemelkedik az a produkció, amely a magyar gazdaság legutóbbi három évtizedét tekinti át.

a hol vagytok ti, régi játszótársak? adásaiban a riporter, pásztor ferenc egykori elemista társait keresi fel, és arról faggatja őket, miként telt el a 30 év. „miénk a hatalom, ideiglenes címmel portréfilm-sorozat munkálataihoz is hozzálatnak. hősei olyan fiatalok lesznek, akik most töltik be harmincadik évüket. régi, archiv fotók felvételeiből válogatták ki és hívták meg a kamerák elé a hogy érzi magát elvtárs? című adás szereplőit. kende mártá rendezésében film készül a budapesti párt ház ostromáról. gyilkosság a csatatéren címmel a fasiszták által megölt két szovjet parlamenti emlékére filmet forgatnak. a tervek szerint mintegy félórás helyszíni adást sugároznak nemesmedvesről április 4-én. a győzelem napja tiszteletére pedig nemzetközi körkapcsolásos helyszíni közvetítést terveznek.

az évforduló köszöntése mellett a televízió munkatervében számos, a gazdasági élettel, az ipar, a mezőgazdaság munkájával kapcsolatos műsor is szerepel. beszéd téma - beszéljünk róla! címmel a riporternek aktuális témákról cserélik ki véleményüket a munkásokkal. továbbra is a munkás-közvélemény kap hangot a „munkások, vezetők egymás közt, adásaiban, a társadalmat foglalkoztató aktuális kérdések kerülnek itt terítékre. folytatódik a paksi akció is visszaszámlálás címmel. az illetékesek elképzelései szerint hamarosan olyan műsor is képernyőre kerül, amely hónapról-hónapra összegezi majd, mi történt az ipar területén. hasonló profilu lenne a falujárás című adás is, amely hónapról-hónapra a mezőgazdaság életének változásait követné nyomon.

ismét jelentkeznek majd az idén is a népszerű, jól bevált fórum-ok. ezek közül kettő nemzetközi, négy-öt pedig hazai témájú adás lesz. süröbben láthatjuk majd a monitort is, amely a külpolitikai események között segíti eligazodni a nézőt. konkrét, bonyolultabb politikai kérdések alaposabb, jobb megértéséhez tájak, városok, emberek címmel külön adások is készülnek. így például filmet forgatnak a ciprusi helyzetről, az afrikai kontinens életéről a portugál gyarmatok felszámolása után, a közelgő amerikai választásokról, illetve a mai olaszországi helyzetről.

/folyt. köv./

- 2 -

bb 1. /tv-riportok .. 2. folyt./bzs

a korábbinál több, színesebb adás informálja majd a nézőket a baráti szocialista országok mindennapjairól.

ismét láthatjuk majd a jőestét magyarország! adásait, legközelebb szegedre és győrbe látogat a televízió. utközben címmel a kamerák a fontosabb intézkedések megvalósulását figyelik. itt többek között szó lesz majd a közművelődési határozat gyakorlati megvalósításáról, az egyszemélyi felelősségről és számos más aktuális témáról. többször is jelentkeznek a következő hónapokban a munkásmozgalom kiemelkedő egyéniségeit bemutató „vallomások a xx. századról, című sorozat.

„a munkapad nagy öregjei, címmel egy-egy gyár legjobb, legtapasztaltabb idős munkásai állnak a kamerák elé, azok, akik egy életet töltöttek a munkapad mellett. /mti/

bb 2. egyetemünk a környezetvédelemért

mir/zzs hi bzs -cz

1975. február 19.

világszerte egyre több gondot fordítanak a kutatók az embernek és természeti környezetének védelmére. hazánkban ezeket a kutatásokat országos szintű kutatási célprogramként az építésügyi- és városfejlesztési minisztérium fogja össze. ennek a tudományos munkának szerves része az egészségügyi minisztérium és a magyar tudományos akadémia közös tárcaszintű programja, melynek keretében a budapesti műszaki egyetem, a kertészeti egyetem és a semmelweis orvostudományi egyetem is jelentős mértékben hozzájárul, hogy a legújabb tudományos és tapasztalati ismeretek minél eredményesebben szolgálják egészségünk és természeti környezetünk egyensúlyának megővését.

a bioszféra védelmével kapcsolatos oktatási és tudományos kutatómunka keretében a budapesti műszaki egyetemen a levegő, a víz tisztaságának megővésében, a rádióaktív szennyeződés, valamint a zajártalom elleni védelmet szolgáló eljárások, műszerek, berendezések kidolgozásában értek el jelentős eredményeket. e sokrétű oktató és kutatómunka a biológiailag aktív anyagok tanulmányozásától a mesterséges érzékelők és a bioelektronikai műszerek fejlesztésén túl kiterjed a közúti forgalom és a középületek tervezésére, a városépítés szociológiai és pszichológiai elemzésére, és az ipari berendezések égéstermékeinek hatásvizsgálatára.

/folyt. köv./

- 3 -

bb 2. /egyetemeink ... 1. folyt./bzs

a kertészeti egyetemen a népélelmezési alapélelmiszerek és a zöldség-gyümölcsfélék termelését, tartósítását, az ipari, a lakó- és üdülőtérületek zöldövezeteinek tervezését, a tájrendezését, a kertépítészeti oktatják, kutatják, s e területeken rendelkeznek jelentős hagyományokkal a környezetrendezési és környezetvédelmi munkában.

a semmelweis orvostudományi egyetemen a növényvédőszer-ek és egyéb mérgező anyagok biológiai hatásmechanizmusának tanulmányozása, a zaj- és rezgésártalmak, valamint a közegészség-tani ismeretek oktatása és kutatása keretében foglalkoznak az ember és természeti környezete védelmével.

a három egyetem két éve tartó együttműködés keretében rendszeres információs kapcsolatot épített ki egymással. közös program alapján vesznek részt egyes kutatási feladatok megoldásában, s elhatározták, hogy - a három szakterület eredményeinek összehangolt tematikája alapján - közösen vesznek részt az orvosok, a műszaki és kertész-mérnökök környezetvédelmi szakképzésében. a három egyetem vezetői a közelmúltban értékelték a két éves együttműködés tapasztalatait, és megállapították, hogy a közös munka különösen az oktatás és kutatás területén volt gyümölcsöző.

egy évvel ezelőtt az együttműködés keretében indították meg a budapesti műszaki egyetemen a környezetvédelmi szakmérnökök képzését. a tananyag kidolgozásában és az oktatásban részt vettek a társegyetemek tanárai is. ugyanakkor a bme több tan-székén nagy érdeklődéssel kísért környezetvédelmi tanfolyamokat indítottak, a kertészeti egyetem pedig a kiskert-program országos méretű szervezésében ért el jelentős mértékű eredményeket. mindhárom egyetem megvalósította a kutatási eredmények nyilván-tartását, és azok rendszeres cseréjét, egyeztetését, összehangolását is. egyes kutatások költségeit közösen is finanszi-rozzák.

az együttműködés eredményei más egyetemek figyelmét is felkeltették: az eötvös lóránd tudományegyetem már meg is kötötte a környezetvédelemmel kapcsolatos együttműködési szer-ződését a budapesti műszaki egyetemmel, az erdészeti és faipari egyetem pedig a kertészeti egyetemmel kíván hasonló szerződést kötni.

/folyt. köv./

1/b

bb 2. /egyetemeink ... 2. folyt./bzs

az együttműködésben résztvevő műszaki, kertészeti és or-vostudományi egyetem vezetőinek legutóbbi tanácskozásán megha-tározták a soronkövetkező feladatokat is. a tervek szerint az idén - a társegyetemek részvételével - a budapesti műszaki egye-tem rendez környezetvédelmi konferenciát, melynek előkészítésé-be az oktatásügyi, az egészségügyi, valamint a mezőgazdasági-és élelmezésügyi ágazat és az akadémia vezetőit is bevonják. a konferencián elhangzottaknak hagyományos tévéforum keretében szeretnének nagyobb nyilvánosságot biztosítani. emellett a há-rom egyetem közös környezetvédelmi pályázatot ír ki a diákoknak. elhatározták, azt is, hogy a társegyetemek szakértői továbbra is kölcsönösen részt vesznek a környezetvédelmi továbbképzés lebonyolításában, és az eddigi oktatási tapasztalatok alapján továbbfejlesztik a környezetvédelmi szakmérnökképzés tananyagát is. /mti/

--

bb 3. létszámnövelési tervek a tanácsi vállalatoknál

i pr/zsu hi bzs -cz

1975. február 19.

1975-re létszámnövekedéssel számolnak a budapesti ta-nácsi vállalatok munkaügyi tervei - állapították meg a város-házán. az elképzeléseket reális igények alapozták meg, jólle-het 1974-ben már megállt a tanácsi gazdaságba tartozó vállala-tok munkaerőhelyzetét korábban jellemző kedvező fejlődési folyamat. a tavalyi év első hat hónapjának adatai már stagná-lást jeleztek, az évvégi adatok pedig kisebb csökkenést mutat-tak mind az összes foglalkoztatottak, mind a munkások létszámá-ban. érzékelhető létszámnövekedést csupán az építőiparban tapasztaltak, mintegy 2 százalékosat, illetve a beruházások lebonyo-lításában dolgozóknál körülbelül 9 százalékosat. a szolgálta-tásoknál elmaradt a várt növekedés, s gondot okozott a körül-belül 2 százalékos létszámcsökkenés a tanácsi kiskereskedelemben.

az ideai létszámnövelési terveket nemcsak a tanácsi vál-lalatokra háruló feladatok nagysága indokolja. az okok között található egyebek között a tömegközlekedés járművezetőinek mun-kaidőcsökkentése, az új ipari és szolgáltatási üzemek, létesít-mények folyamatos működtetése, az épületasztalosiparban, a fel-vonóiparban, a fővárosi csatornázási műveknél és a fővárosi für-dőigazgatóságnál végrehajtandó rekonstrukciós munkák, s nem utol-só sorban az v. ötéves tervet előkészítő tevékenység, illet-ve a szolgáltatásokkal szemben támasztott növekvő igények ki-elégítése.

/folyt. köv./

1/b

bb 3. /létszámnövelési ... 1. folyt./bzs

a budapesti tanácsi vállalatok az idén valamivel több mint 4000 fővel szeretnék gyarapítani foglalkoztatottaik számát. a növekedés döntő részét, csaknem 75 százalékát a szolgáltató vállalatok kívánják alkalmazni. munkügyi tervek kialakításánál a vállalatok az alkalmazott létszám tartására, illetve csökkentésére törekedtek, így az 1000 munkásra - és az azonos kategóriába tartozó dolgozóra - jutó alkalmazott létszám a tavalyi 256-tal szemben az idén várhatóan 254 lesz. a munkások létszámában tervezett 3 százalékos - 3971 fős - növekedés az összes tervezett létszámfelfutásnak több mint 90 százalékát teszi ki. /mti/

--

bb 4. művészettörténeti szenzáció: újabb festett kazettás mennyezetű templomra bukkantak baranyában

vid ká bzs -cz

1975. február 19.

a magyar népi építő- és festőművészet országoshírű emlékei az ormánságban található kézi festésű, fakazettás mennyezetű református templomok, amelyek a xviii. század utóján és a xix. század elején készültek. becses falusi műemlékeink száma most eggyel gyarapodott: újabb festett kazettás mennyezetű templomra bukkantak baranyában, mégpedig az ormánság területén kívül eső, garé községben.

a felfedezés művészettörténeti szenzációnak számít, hiszen a néprajzkutatók és a művészettörténészek eddig nem tudtak róla, még a tombor ilona által magyarország festett templomairól készült monográfia sem említi garé nevét. az esemény előzménye az volt, hogy a baranya megyei tanács műemléki albizottsága javaslatot tett az illetékes szerveknek a festett református templomok felújítására és egy garéból elszármazott idős ember levélben kifogásolta, hogy a restaurálandó templomok között nem szerepel a garéi, holott annak is festett famennyezete van. a bejelentés nyomán mándoki lászló, a pécsi janus pannonius muzeum néprajzi osztályának vezetője felkereste a baranyai dombok közt fekvő falucskát és meglepetéssel fedezte fel templomának eddig ismeretlen értékét, szépségét.

/folyt. köv./

- 6 -

lv

bb.4. művészettörténeti ... 1. folyt./bzs

a helybeli eklézsia anyakönyvének tanúsága szerint a templom 1825-ben épült - az idén tehát éppen másfélszáz éves - festett kazettás mennyezete pedig 1833-ban készült. a templom egész mennyezetét fakazetták fedik, ebből azonban csak hetet díszítenek festmények, a többi kék festék borítja. elképzelhető, hogy a kék festékréteg további kompozíciókat rejt, amint arra az ormánsági kémesen volt példa. mándoki lászló muzeológus infrasugaras fényképezőgéppel „megröntgenezi”, a kék kazettákat, hátha újabb festményekre bukkan. a hét festett kazetta keresztalokban helyezkedik el a templom mennyezetén, egységes kompozíciót alkotva. a képeken növények, geometrikus ábrák és elvétve figurák láthatók.

a garéi református templom diszített mennyezete szép emléke a múlt századi naiv festészetnek. keletkezésének körülményeiről alig, alkotójáról pedig semmit sem tudunk jelenleg. ezért kutatás indul a százötven éve élt mester kilétének megállapítására, részben az egykoru dokumentumok feltárásával, részben a stílusjegyek elemzésével. elképzelhető ugyanis, hogy a garéi képek azon népi festők egyikének művei, akik az ormánsági templomokban dolgoztak. /mti/

--

bb 5. nyílt vizen, laboratóriumban és modellen vizsgálják a balaton változásait

vid ká bzs -cz

1975. február 19.

a balaton kutatói - laboratóriumi vizsgálatokkal és modell kísérletekkel kiegészítve, - összegezték a legutóbbi esztendő nyíltvízi vizsgálatainak tapasztalatait. a tavalyi vizsgálatok megerősítették a korábbi két év ismeretanyagát.

a balaton hidrobiológiai vizsgálatai az elmúlt három esztendőben, különösen a keszthelyi öbölben, aggasztó jelenségekre hívják fel a figyelmet. a kék- és zöld algák időnkénti tömeges elburjánzása gyakran vízvirágzáshoz vezet, s ez veszélyezteti a víz fürdőjelleget. a természetes élővizek pusztulásának gyorsuló jelei tapasztalhatók a keszthelyi- és a füzfdi öbölben. ezek a jelek felhívják a figyelmet a káros elváltozásokra, vagyis arra, hogy olyan anyagok kerüljenek a tóba, amelyek erőteljesebben serkentik az algák tömeges elszaporodását, a növényvilág elburjánzását, végső soron a tó eliszaposodását és feltöltődését.

/folyt. köv./

- 7 -

lv

bb 5. /nyílt vizen ... 1. folyt./bzs

a balaton délnyugati felében lezajló vízmozgások és hordalék vándorlások változásait a vituki modell-kísérleteken is tanulmányozza. a kutatók a balaton vízmérlegének megállapításánál 50 év adatait vették figyelembe, míg a hő- és energiaház-tartásról a központi légkörfizikai intézet vizsgálati anyagából vontak le következtetéseket. a vituki a helyszíni méréseken kívül tucatnyi regisztráló műszerrel „figyelteti”, a balaton viselkedését és rajzokat készít a hullámzásról, az áramlásról és a víztömeg lengéséről. ezeket az adatokat kiegészítették a szélrendszer jelenségeinek megfigyelésével. messze-menően számbavették továbbá az időjárásnak a tóra gyakorolt hatását, nyomon követték a zala hordalékának útját, s megfigyelték a déli parton az eróziós jelenségeket. a keszthelyi öbölben és a zala torkolatnál nyomjelzős lebegő anyagokkal követték a hordalék mozgását. ezek alapján teremtettek a természeteshez hasonló körülményeket a méretarányos modell kísérletekben.

e kísérletekkel adatokat gyűjtöttek a tó védelmében sorra kerülő tudományos tevékenységhez, a későbbi műszaki beavatkozásokhoz. /mti/

--

bb 6. díjnyertes kélméket gyártanak pápán

vid ká bzs -cz

1975. február 19.

a pápai textilgyárban megkezdték az elmúlt évben díjnyertes kélmék gyártását. közülük igen nagy érdeklődésre tarthat számot a majna elnevezésű, amely a lipcsei őszi vásáron arany diplomát szerzett. a kockásan szövött kélmét himzés díszíti, formatartósságáról pedig mügyantás kezeléssel gondoskodnak.

a szegedi vásárról hozta el a nagydíjat a mirette, amely a legújabb divatnak megfelelően, nagyléptékű kockás, ekrü vagy nyers színű alapon. az anyag összetétele polieszter és pamut keverék. a két újdonságból egymás után rendelnek a hazai vállalatok és a külföldi cégek. /mti/

--

bb 7. ipari tanulók klubja

vid ká bzs -cz

1975. február 19.

a kiváló címmel kétszeresen kitüntetett kiskunhalasi városi-járású könyvtár - figyelmet érdemlő kezdeményezésként - két éve szocialista szerződést kötött a helyi 618-as ipari szakmunkásképző intézettel.

- 8 -

/folyt. köv./

13

bb 7. /ipari tanulók ... 1. folyt./bzs

a könyvtár vállalta, hogy otthont ad a környező községekből bejáró szakmunkás tanulóknak, az iskolán kívüli idő hasznos eltöltésére. az utazási lehetőségek miatt ugyanis órákat kell várakozniuk a tanítás megkezdéséig.

a megállapodást követően rövid idő alatt hétszáz ipari tanuló iratkozott be a könyvtárba. az olvasótermekben azóta változatos klubéletet élnek a fiatalok. harmadik otthonuknak érzik a közművelődési intézményt, ahol hatvanezer kötet könyv, 180 féle magyar és idegennyelvű folyóirat, ezer hanglemez és többféle társasjáték közül válogathatnak.

a könyvtár munkatársai megkülönböztetett figyelemmel foglalkoznak a leendő szakmunkásokkal, megtanítják őket az önálló könyvtári búvárkodásra. a pártfogást értékelik és viszozzák is az ipari tanulók. társadalmi munkával pótolják a könyvtár hiányzó berendezését, felújították az intézmény körüli parkot. /mti/

--

bb 8. hazánkba látogat a belgrádi nemzeti színház, a comedie francaise - lengyelországban játszik a thália, a szovjetunióban turnézik a vigszínház

i nm/s hi bzs -cz

1975. február 19.

a szokásosnál is élénkebb az idén a színházak „idegenforgalma”, jónéhány neves külföldi együttest láthatunk vendégül a következő hónapokban, s nem kevés a kiutazó magyar színházak száma sem - tájékoztatták a kulturális minisztérium illetékesei az mti munkatársát.

március 9-19-e között csehszlovákiában vendégszerepel a józsef attila színház együttese. angyalföld népszerű társulata három városban - brnóban, pozsonyban és prágában - találkozik az ottani színházszerető közönséggel. műsorukon kertész ákos: névnap című drámája és shakespeare: makrancos hölgy című műve szerepel. március 17-27-e között lengyelországban turnézik a thália színház együttese. varsóban és opolében adják elő lászló bencsik sándor: történelem alulnézetben című drámáját, és a felújított bartókiánát. hasonlóképpen a magyarország fel-szabadulásának 30. évfordulója alkalmából sorra kerülő ünnepi rendezvénysorozat része lesz április 2-12-e között a vigszínház vendégjátéka a szovjetunióban. a népszerű budapesti színház moszkvában és kijevben adja elő csehov: három nővérét és örkény istván: macskajátékát. /folyt. köv./

- 9 -

13

bb 8. /hazánkba látogat ... 1. folyt./bzs

március 25-e és április 8-a között Kubában az állami bábszínház együttesének tapsolhatnak a nézők. a bábosok a petőfi elbeszélő költeménye nyomán adaptált János vitézt mutatják be. április 15-e és 25-e között Romániában tartja előadásait a nemzeti színház. országunk első társulata Bukarestben és Kolozsváron találkozik a romániai nézőkkel a Bánk bán és az utolsó utáni éjszaka előadásain. a tervek szerint még ebben a színházi évadban Lengyelországban Tarnoban lép dobogóra a Kecskeméti Katona József Színház társulata.

a közeljövőben Budapesten üdvözölhetjük a Belgrádi Nemzeti Színház társulatát. február 24-e és március 2-a között vendégszerepelnek fővárosunkban, illetve Kaposváron. a társulat Goldoni: a Chioggia-i csetepaté című komédia előadásán találkozik első alkalommal a magyar színházszerető publikummal. másnap a nálunk is jól ismert szerző, Branislav Nusic: Gyászoló család című művét tolmácsolják a Belgrádi Színészek, harmadnap pedig Csehov sirályát láthatjuk tolmácsolásukban. Kaposváron a Goldoni mű mellett előadják Ljubomir Simović: Hasszán aga felesége című művét is. az előzetes elképzelések szerint ugyancsak fővárosunkban üdvözölhetjük a Világhírű Comédie Française társulatát. /mti/

-.-

bb 9. Lopott öltözőből, strandon, kocsiból, üzletből

i bc/mm hi bzs -cz

1975. február 19.

sorozatos bűncselekményeket követett el Dudus János 19 éves foglalkozás nélküli budapesti lakos. egy éjszaka a XX. kerületben behatolt egy fodrászüzletbe, s az ott talált 150 forintot és egy melegítő felsőt magával vitte. amikor munkavállalás céljából a magnezitipari művek egyik üzemében járt, bement az öltözőhelyiségbe, két szekrényt felfeszített, s azokból pulóvert, nadrágot, inget, táskát lopott el. a X. kerületben egy őrizetlenül hagyott versenykerékpárt vitt el. két alkalommal a Csepeli strandon „tevékenykedett”, a fürdőzők csomagjaiból, ruháiból órákat, személyi igazolványt és katonakönyvet emelt el. Dudus ezenkívül a X. kerületben behatolt két sportegyesületi öltözőbe, s onnan ruhaneműket és karórát zsákmányolt. a Kulich Gyula téren egy személygépkocsiból orkándzsekit és táskarádiót tulajdonított el. hasonló módon a Margitszigeten egy mikrobuszból táskát emelt ki, amelyben 800 forint volt. a VII. kerületi Tivadar utcában a 18. évében járó M. Tamással együtt lopott. a fiatalok az utca tulsó oldalán figyelt, miközben Dudus egy autóból bőrkabátot emelt ki, amelyet azután értékesítettek.

a központi kerületi bíróság Dudus Jánost két és fél-évi szabadságvesztéssel sújtotta és kártérítésre is kötelezte. fiatalok társát öthónapi szabadságvesztésre ítélte és elrendelte, hogy le kell töltenie a vele szemben korábban kiszabott - akkor végrehajtásában három évi próbaidőre felfüggesztett - tíz hónapi szabadságvesztést is. /mti/

- 10 -

bb.10. bővült a szolgáltatások hálózata, tovább javul a lakosság ellátása - központi szolgáltatás-fejlesztési bizottság alakult

i/sl/gg/ie/a/-cz

1975. február 19.

az országos tervehivatal és a szolgáltatások fejlesztésében érdekelt más központi szervek képviselőinek részvételével központi szolgáltatás-fejlesztési bizottság létesült a lakosságnak nyújtott szolgáltatások elősegítésére. a bizottság titkára, Szilas Pál, tervehivatali tanácsos a következőket mondta az MTI munkatársának az új szerv feladatairól, a szolgáltatások helyzetéről.

- a lakosságnak nyújtott szolgáltatásokban a népgazdaság egész sorágazata, s így több irányító szerv közvetlenül érdekelt, ezért szükséges e szervek munkájának még szorosabb összehangolása. az új bizottság feladatai közé tartozik, hogy elősegítse az említett központi szervek együttműködését, az egységes szolgáltatás-fejlesztési politika kialakítását és érvényesítését, a fogyasztási szolgáltatások szervezeti, jövedelem-és bérszabályozási, ár-és munkaiügyi központi problémáinak rendezését.

- ismeretes, hogy a kormány, különösen az utóbbi években különös figyelmet fordít a szolgáltatások fejlesztésére. 1969-ben kormányhatározat szabta meg a fő teendőket, lehetővé tette a szolgáltatások fokozott anyagi támogatását, s a minisztertanács azóta rendszeresen figyelemmel kíséri, két évenként felülvizsgálja a munkák menetét. erre azért van szükség, mert a szolgáltatások fejlesztése a vállalatok számára általában kevésbé kifizetődő, mint az egyéb termelőmunka. fokozott ellenőrzés szükséges. a fogyasztási struktúra gyors változásával járó fokozott igényeknek megfelelően, továbbá a női háztartási munkájának könnyítésére kiemelt szolgáltatásként kezelik az elektromos háztartási gépek, a hirtástechnikai cikkek, a gépjárművek javítását, a mosást, kelme festést, vegytisztítást, valamint az építőipari szolgáltatásokat. ezek fejlesztéséhez a költségvetés fokozottan hozzájárul.

- a kiemelt szolgáltatások hálózata, vagyis a felvevőhelyek száma a kormányintézkedések hatására négy év alatt 93 százalékkal nőtt. építőipari javításokra például 120, hirtástechnikai cikkek javítására csaknem 60, gépjármű-javításokra 50 százalékkal több helyen vesznek fel rendelést, mint négy évvel ezelőtt.

/folyt.köv./

7.50/a tehát az eredmények fokozásához sajátos ösztönzőrendszer,

9.00. g

bb.10./bővült.....1.folyt./-a

néhány területen az igények csökkenése miatt a felvevő hálózat is csökkent, ruha-és cipőjavítással például most már jóval kevesebben foglalkoznak, mint korábban. az ország területén kereken százezer helyen vállalnak szolgáltatási munkát, ebből 80 000 magán-kisiparos. a szocialista szektor a felvevőhelyek 20 százalékos részesedése ellenére a szolgáltatási munkáknak csaknem kétharmadát végzi.

- az ország 3209 települése közül csak 152 kisközségben nincs semmiféle szolgáltatóhely, ezeket a községeket mozgó felvevőhelyekkel kapcsolták be a szolgáltató hálózatba. a megyék egy részében - bács-kiskunban, csongrádban, fejériben, hajdu-biharban, pest és szolnok megyében - valamennyi községnek van valamilyen szolgáltató helye, borsodban viszont 30, zalában 26, baranyában pedig 42 községnek nincs. a megyék közül az ellátás általában a legjobb győr-sopronban és somogyban, az átlagosnál gyengébb szabolicsban, borsodban és nógrádban.

- a szolgáltató-hálózat fejlődése ellenére még távolról sem kielégítő a helyzet. a negyedik ötéves terv első három évében évi 3-5 százalékkal nőtt hazánkban a szolgáltatások értéke, vagyis nem érte el a fejlődés tervezett szintjét. 1974 januárjában a kormány újabb intézkedéseket léptetett életbe, ösztönözve a vállalatokat a szolgáltatások fokozására. a múlt év eleje óta külön támogatást kapnak azok a vállalatok, amelyek fő tevékenységként vállalják a lakosság számára nyújtott szolgáltatásokat. kevesebb nyereség-adót fizetnek, az eszközleltés járulékot és az amortizációs összeget maguknál tarthatják, s üzemük fejlesztésére használhatják fel, ezenkívül nyereségüktől függetlenül biztosítja az állam dolgozók jövedelmének folyamatos emelkedését. jelenleg 103 vállalat részesül ezekben a kedvezményekben, s az egyik fontos cél, hogy további üzemek is vállalják fő tevékenységként a lakosoknak végzett szolgáltatási munkákat. 1974-ben meggyorsult a szolgáltatások fejlődésének folyamata, a növekedés 8 százalékos volt, az idén pedig további 9 százalékos előrehaladással számolhatunk. a lakossági szolgáltatások értékének 1975-ben már meg kell közelítenie a tízmilliárd forintot.

/folyt.köv./

8.00/-a

- 12 -

9.10. g

bb.10./ bővült.....2.folyt./-a

ez annál is inkább szükséges, mert a háztartások gépesítése folytatódik, az év végére várhatóan a háztartások 70 százalékában lesz már hűtőszekrény, mosógép, és televízió, a családok 15 százaléka pedig gépkocsival is rendelkezik.

- a központi szolgáltatás-fejlesztési bizottság a fejlődés további gyorsítását segíti elő. első ülésén megszabta idei munkatervét. az év folyamán megtárgyalja az ötödik ötéves terv szolgáltatás-fejlesztési koncepcióit, a szolgáltatások pénzügyi és munkaügyi szabályozásának továbbfejlesztésével kapcsolatos kérdéseket, a fogyasztók érdekvédelmével összefüggő feladatokat. a bizottság munkája nyomán a lakossági szolgáltatások fejlesztése még szervesebben beilleszkedik a nép-gazdasági tervezés rendszerébe./mti/

--

bb.11. magyar-nszk szerszámgyártási kooperáció

i/sz/gg/ie/a/-cz

1975. február 19.

a technoimpex külkereskedelmi vállalat és a hamburgi gildemeister cég kooperációs egyezményt írt alá numerikus szerszámgépek gyártásáról. a megállapodás értelmében a szerszámgyártási művek egy univerzális eszterga és két különböző nagyságú nc eszterga-berendezés licencét vásárolta meg. a szerződés hat évre szól, 1977-ig a szim budapesti köszörő-gépgyára mintegy négy millió márka értékben szállít partnerének az univerzális berendezésekből. a számjegyzérléses esztergák gyártása a tervek szerint 1977-ben kezdődik, s három év alatt negyven darabot vesz át az nszk-beli partner./mti/

--

bb.12. zöldségpasztillák

vid/ká/a/la

1975. február 19.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat szakemberei kidolgozták a zöldségtabletták gyártásának technológiáját. a fél grammtól öt grammig terjedő súlyú petrezselyem, sárgarépa, kapor, vagy fokhagymapasztilla tökéletesen helyettesíti a friss zöldséget, s ez különösen a téli hónapokban előnyös. a tablettázó gépet az egyik gyógyszerárugyártótól vásárolták, majd felújítva és megfelelő matricázó szerszámokkal ellátva a vállalat makói üzemében szerelték fel. rövidesen megkezdik a zöldségtabletták milliós gyártását./mti/

--

8.05/a

9.20. g

- 13 -

bb.13. megújított a tatai fényes fürdőtelep

vid/p ká la

1975. február 19.

a tatai fényes források a város legnagyobb természeti kincsei közé tartoztak. a télen is 23 fokos víz, Európában egyedülálló tórendszerével nemcsak a fürdőzők kedvelt helye, de a könnyűbuvárok paradicsoma is volt. a források azonban 1973 tavaszán „eltűntek”, a középdunántúli hegység általános vízszint süllyedését a tatabányai szénbányák vízmentesítési munkái „meggyorsították”.

a forrásvíz pótlására és a fürdőtelep megmentésére nagyszabású beruházáshoz kezdett - a tatabányai szénbányák anyagi támogatásával - a komárom megyei vízmű vállalat. kutatással az eddigivel azonos minőségű, hőfoku és olyan mennyiségű vizet hoznak most buvárszivattyúkkal a felszínre, hogy nemcsak a tórendszer tudják feltölteni és megfelelő szinten tartani, de az új medencéket is. a legnagyobb tómedret, a katoná-forrást agyagpaplannal bélelték ki, hogy ne szökhesse meg a víz. májusig befejezik a telep parkosítását, az új szociális épületek építését. így az új idényre az egész telep a régihez hasonló környezettel várja a vendégeket./mti/

.-.

bb.14. televíziós termelésellenőrzés a szegedi olajmezőn

vid/p ká -cz

1975. február 19.

a szegedi szénhidrogén medence algyői technológiai centrumában telemetriai, vagyis távméréses termelésirányítási rendszer központi épületének alapozását kezdték meg. az év második felére elkészülő, kétemeletes, modern épületben helyezik el az új üzem- és munkaszervezési rendszer „agyközpontját”, egész irányító személyi és technikai apparátusát. ez utóbbihoz komputer és egyéb elektronikus berendezések, így televíziós készülékek is tartoznak, hogy bizonyos termelési folyamatokat képernyőről is ellenőrizhessenek.

mindennek feltételeként megoldották a termelési adatok összegyűjtésének távméréses rendszerét: befejezték a sok száz olaj- és gázkut „termését”, összegyűjtő tankállomások, valamint a központi gyűjtőállomás automatizálását. ehhez sok száz kilométeres elektromos vezeték, - illetve kábelhálózatot építettek ki, s több ezer különféle rendeltetésű mérőműszert szereltek fel. ezeknek a mérési adatait jelenleg még jórészt külön-külön olvassák le és jelentik a diszpécsereknek, illetve a termelés vezérkarának. az új központ elkészülte után azonban - a különféle gázfeldolgozó és egyéb üzemek adataival együtt - elektronikus számítógépbe futnak össze az adatok, amelyek értékelése alapján, szükség esetén azonnal intézkedhetnek az olaj-, vagy gáztermeléssel kapcsolatban.

/folyt.köv ./

8.00/p

-14-

930 g

vbb.14. televíziós.....folyt/p

ugyanebbe az épülő telemetriai központba futnak majd össze a medence egész technológiai rendszerét meghatározó vízviszanyomó rendszer adatai is. az olajat a felszínre felhajtó ugynevezett rétegenergiát ugyanis folyamatos vízbesajtolással tartják fenn, hatalmas vízműtelep segítségével. ennek az irányítóközpontja már elkészült: több száz műszerébe 100 kilométernyi földkábelen jutnak el az adatok. ezt a lényegében már automatizált vízviszanyomó központot is bekötik tehát az elektronikus „agyközpontban”./mti/

.-.

bb.15. magyar-ndk kooperációban 120.000 zsiguli tárcafék

vid/p ká -cz

1975. február 19.

a népszerű zsiguli személygépkocsik alkatrész-utánpótlásának javítására magyar és ndk kooperációban tavaly megkezdték a gépkocsikhoz a tárcafékek gyártását. a tárcaféket az ndk-ból szállítják a villamoszigetelő és műanyaggyár kisvárdai gyárába, ahol készre gyártják, majd a minőségi ellenőrzés után csomagolják és a hazai nagykereskedelmi vállalatokhoz továbbítják. a múlt évben 70.000 tárcaféket adtak át, az idei terv már 120.000-et irányoz elő./mti/

.-.

bb.16. vadnyultelepítés bács-kiskun megyében

vid/p ká la

1975. február 19.

szépen gyarapodik bács-kiskun megye vadállománya. az egyre terebélyesedő erdőségek megfelelő életfeltételeket teremtenek az alföldön honos nemes-és apróvadnak. ennek köszönhető, hogy az utóbbi években elszaporodtak az őzek, s kiegészült a mezőgazdasági művelés-változással megfogyott mezeinyul-állomány. „birodalmuk”, a kiskunsági nemzeti park 30.000 hektáros területével bővült, ahol egész évben menedéket találnak. vérfelfrissítésről is gondoskodnak: idegenből telepítenek mezei nyulakat a tenyészkörzetekbe. elsőként csátalja környékén engedtek szét 130 tapsifülest./mti/

.-.

8.20/p

-15-

930 g

bb.17. üzemtörténeti anyaggyűjtés vas megyében

vid/p ká -cz

1975. február 19.

a szakszervezetek vas megyei tanácsának elnöksége és a szombat-helyi forradalmi muzeum pályázatot hirdetett vas megye üzemei, szocialista brigádjai számára üzemtörténeti anyagok gyűjtésére és az azokat bemutató kiállítások rendezésére. a pályázatra tíz üzem és ötvenhárom szocialista brigád jelentkezett.

a kiállítás elkészítésének határideje 1975. május 1. a legjobb üzemtörténeti kiállítást a forradalmi muzeum is bemutatja. a zsűri a történeti hűség, a kiállítás formai gazdagsága és esztétikája alapján ítéli oda a díjakat. a különösen értékes munkás-történeti, üzemtörténeti tárgyak feltáróit külön is díjazták./mti/

--

bb.18. korszerűsítés a nógrádi szénbányáknál

vid/p ká -cz

1975. február 19.

a nógrádi szénbányáknál kialakult évi egymillió tonna széntermelés további csökkentésére a következő esztendőben nem kerül sor. a hőerőműveknek szükségük van a nógrádi szénre. a feladat most a bányák elhasználódott, vagy technikailag elavult berendezéseinek kicserélése. sürgeti a korszerűsítés megkezdését az is, hogy a jelenleg 3.500 „szemelő”, dolgozóval elért egymillió tonna szenet 1980-ra 2.900 bányásznak kell megtermelnie. ennek szem előtt tartásával a négy nagybányai aknaüzemben fokozatosan kicserélik a szén-szállító gumiszalagokat. megkezdtek a surlódásos acéltámok cseréjét hidraulikus acéltámokkal a szorospataki és a ménkesi aknaüzemben. az idén összesen ezerötven hidraulikus acéltámot várnak cseh-szlovákiaiból. a termelékenység fokozása érdekében az idén befejezik az aknaüzemek tavaly megkezdett ellátását lengyel gyártmányú maró hengerekkel és páncélkaparókkal. jövőre hozzáláttnak a munkahelyek komplex gépesítéséhez és az önjáró biztosítás bevezetéséhez. gyors léptekkel korszerűsítik a vágathajtás technológiáját is olyan lengyel gyártmányú jövesztő-rakodógépekkel, amelyek a hagyományos negyven méter helyett százhusz-száznegyven méter hosszú vágathajtásra képesek./mti/

--

-16-

8.25/p

930g

bb.19. közlekedési balesetek

tm/p hgy

1975. február 19.

a xiii. ker. petneházi utca és teve utca kereszteződésében kenyő károly 23 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsival nem adott áthaladási elsőbbséget, és összeütközött fodor gyula 32 éves gépkocsivezető, budapesti lakos által vezetett tehergépkocsival. fodor gyulát a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a kórházba szállították. kenyő károly ellen eljárás indult.

az v. ker. bajcsy-zsilinszky ut 44.szám előtt molnár gyula 19 éves gépkocsivezető, budapesti lakos egy vegyes használatu gépkocsival nekiütközött az uttest jobboldalán várakozó három személygépkocsinak. a baleset következtében a gépkocsiban utazó batta imréné, 52 éves takarítónő, gyáli lakos és varga andrásné 55 éves takarítónő, szentmártonkátai lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők a sérülteket kórházba szállították. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség szakértő bevonásával vizsgálatot indított.

nagykanizsán jankovics józsef 72 éves piaci árus, helyi lakos kerékpárral irányjelzés nélkül kanyarodott és elgázolta egy szabályosan közlekedő autóbusz. a baleset következtében a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

szabolcs-szatmár megyében fehérgyarmat község belterületén molnár barnabás 40 éves munkavezető cégénydányádi lakos ittás állapotban vezetett személygépkocsiját és halálra gázolta kósa kálmán 63 éves nyugdíjas helyi lakos kerékpárost. a személygépkocsi vezetője ellen őrizetbevitel mellett indult eljárás.

somogy megyében kaposmérő és kaposfő között büki istván 53 éves kovács kaposujlaki lakos a kerékpárjáról leesett és a helyszínen meghalt. a körülmények tisztázására vizsgálat indult. veszprém megyében csajág község belterületén takács zoltán 11 éves tanuló féktávolságon belül egy tehergépkocsi elé szaladt, amely halálra gázolta./mti/

--

10.40/a

- 17 -

1110g

bb.20. új egyetemi épület mosonmagyaróvárott

vid/ká/a/hgy

1975. február 19.

a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári mezőgazdaságtudományi kara három szintes új épülettel gazdagodott, amelybe a növénytermesztési tanszék költözködött. a tanszék országos gazdája egy fontos kutatási témának, a tömegtakarmányok tartósításának és tárolásának. az új épület is elsősorban a kutatást szolgálja: több laboratórium és számos kutatószoba is helyet kapott benne. a fő épülethez csatlakozó melléképületekben előkészítőket, feldolgozókat és raktárakat rendeztek be./mti/

--

bb.21. a takarékosabb és hatékonyabb növényvédelemről tanácskoztak nyíregyházán

vid/ká/a/hgy

1975. február 19.

a takarékos és hatékony növényvédelem volt a témája annak a tanácskozásnak, amelyet szerdán tartottak nyíregyházán a szabolcs-szatmár megyei mezőgazdasági nagyüzemek és a megyei növényvédő állomás szakemberei. mint megállapították, a gazdaságos növényvédelemnek különösen nagy jelentősége van szabolcs-szatmár megyében, ahol igen nagy területen foglalkoznak téli alma, burgonya, dohány, azaz olyan növényi kultúrák termesztésével, amelyeknek az országos ellátásban is számottevő szerepük van. a résztvevők egyetértettek abban, hogy az eddiginél is hatásosabb növényvédelem megszervezéséhez szükség van a mezőgazdasági nagyüzemek és a megyei növényvédő-állomás szorosabb együttműködésére. az állomás a kártevők megjelenésekor esetenként előre értesíti a gazdaságokat, szaktanácsot ad a védekezéshez, s biológiai laboratóriumával is a gazdaságok rendelkezésére áll./mti/

--

11.30/a

- 18 -

1220 g

bb.22. tüzek a fővárosban

mm/a/-cz

1975. február 19.

kedden mozgalmas napjuk volt a budapesti tűzoltóknak. először kora délután a xv. kerület felszabadulás utca 158. szám alatti szabadtéri tárolótelephez vonultak ki. gyermekek játéka következtében meggyulladt a 43-as számú építőipari vállalat tulajdonát képező göngyöleg, deszkarekeszek, melyben öt négyzetméteres üvegtáblákat tároltak. a tüzet a iv. és a xiv. kerületi tűzoltóegységek rövid idő alatt eloltották. az üvegtáblák a hő hatására elpattogtak. az anyagi kár jelentős.

a kora esti órákban a xxi. kerület rákóczi ferenc utca 347. szám alatt eddig ismeretlen okból kigyulladt a fővárosi vízművek erdért típusu faháza. égett az épület földeme és a helyiségben tárolt ruhák és szerelvények. a tűz terjedését és nagymérvű pusztítását a nagy erővel kivonult viii., xx. és xxi. kerületi tűzoltóegységek akadályozták meg, akik a tüzet rövid idő alatt eloltották. a tűzoltók gyors beavatkozásának köszönhető, hogy a 80 méteres faépületből csupán 10 méteres rész pusztult el. a tűz keletkezésének okát bizottság vizsgálja. az anyagi kár jelentős.

este 8 óra után a iii. kerület verőfény utca 1. számú házban özvegy tolnai istvánné lakásában keletkezett tűz, melyet a lakók a tűzoltók kiérkezéséig eloltottak. a vizsgálat megállapította, hogy a tüzet a delta típusú tv-készülék zárlata okozta. az anyagi kár jelentős.

szerdára virradó éjjel a xix. kerület dobó katalin utca 112. szám alatt eddig ismeretlen okból kigyulladt szakmári sándor fából készült melléképülete. a tűz eset során megrongálódott az épületben tárolt wartburg személygépkocsi, egy kerékpár, heverő és fotelok. a késedelmes tűzjelzés miatt jelentős anyagi kár keletkezett. a tüzet a nagy erővel kivonult viii., xix., xx. kerületi tűzoltóegységek rövid idő alatt eloltották. a tűz keletkezésének okát bizottság vizsgálja./mti/

--

11.45/a

- 19 -

1220 g

bb.23. szombathelyen, jóval az adási hatósugáron kívül, veszik a tv kettős programját

vid/ká/a/hgy

1975. február 19.

technikai bravurt hajtott végre két szombathelyi tv szerelő, a gelka dolgozói: megoldották a magyar televízió kettős programjának vételét az adási hatósugáron 100-110 kilométerrel kívül eső nyugat-magyarországi városban. a legmagasabb, 14 emletes szombathelyi lakóház tetejére speciális erősítővel ellátott antennát szereltek. ezzel, fogták meg,, a kettős program képét és egyelőre a ház készülékeire sugározzák. próbálkozásaikat folytatják azzal a céllal, hogy esetleg a város nagyobb körzetét is ,, megajándékozzák,, a kettős műsor vételi lehetőségével./mti/

-.-

bb.24. laboratórium sárvárott infúziós oldat készítésére

vid/ká/a/hgy

1975. február 19.

három dunántúli megye - győr-sopron, vas és veszprém - egészségügyi intézményeit ellátó, infúziós oldatot készítő laboratórium építését kezdik meg sárvárott, a gyógyászatban a vér mennyiségi pótlására, valamint az elektrolit terápia-
ra használatos oldatok ma már nélkülözhetetlenek a kórházi gyakorlatban. az intenzív terápiás osztályok hálózatának kiépülésével pedig különösen megnőtt a jelentőségük.

a fontos gyógyászati szert külön erre a célra szolgáló steril edényekben és járművekben szállítják a felhasználási helyekre./mti/

-.-

bb.25. korai erdőtelepítések

vid/ká/a/hgy

1975. február 19.

a zala-erdő-és fafeldolgozó gazdaság erdészetei jól hasznosították a januári-februári kedvező, nemegyszer tavaszi időjárást. az év elejétől kezdve folyamatos az új erdők telepítése. a már jobbra tuskóttalított irtás-helyeken zömmel fenyőcsemétét telepítenek. fenyő diszlik a korábbi akác-erdők helyén is. az erdőművelést irányító szakemberek szerint a mostani korai csemeteültetés hasznos a nagyobb arányú erdőre lesz./mti/

-.-

11.55/a

- 20 -

1225g

bb.26. hatszázhusz vagon piritott burgonya

vid/kz/a/hgy

1975. február 19.

a miskolci hűtőházban szerdán befejeződött a piritott burgonya készítése. az idén a borsodban, a szabolcsban és a hajduságban termelt különleges minőségű burgonyából hatszázhusz vagon piritott burgonyát készítettek. a hűtőház a következő szezonra ezerháromszáz vagon burgonyára kötött termelési szerződést. ebből az ideinél több, hatszázötven vagon piritott burgonyát állít elő. /mti/

-.-

bb.28. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke február 19-én 13 óráig:

szb se

1975. február 19.

1. tv riportok
2. egyetemeink a környezetvédelemért
3. Létszámnövekedés a tanácsi vállalatoknál
4. festett kazettás mennyezetű templom
5. a balaton változásai
6. díjnyertes kelmek
7. ipari tanulók klubja
8. a színházak vendégszereplései
9. sorozatos büncselekményekért szabadságvesztés
10. a szolgáltatások hálózata
11. szerszámgyártási kooperáció
12. zöldségpasztillák
13. a tatali fürdőtelep
14. termelésellenőrzés
15. sziguli tárcsafék
16. vadnyultelepítés
17. muzeumi pályázat vas megyében
18. korszerűsítés a nógrádi szénbányáknál
19. balesetek
20. új egyetemi épület mosonmagyaróvárrott
21. növényvédelmi tanácskozás
22. tüzesetek
23. szombathelyen veszik a tv kettős programját
24. laboratórium sárvárott
25. korai erdőtelepítések
26. piritott burgonya
27. időjárás
28. hírjegyzék

/mti/

-.-

-21-

1330g

bb.27. időjárásjelentés

szb -cz

1975. február 19.

a meteorológiai intézet jelenti február 19-én, szerdán 13 órakor:

többfelé eső, havas eső

európa területén több kisebb terjedésű ciklon alakult ki. az egyiknek a középpontja a szovjetunió európai területén, moszkvából délkeletre található. ennek áramlásrendszere a kárpát-medence időjárását nem befolyásolja. a másik ciklon középpontja frankfurt felett van. ennek a ciklonnak keleti, előoldala enyhe nedves levegő vonul észak, északkeleti irányban. mivel ez a légköri képződmény fokozatosan keletre helyeződik át és még a fejlődés állapotában van, így számíthatunk arra, hogy a következő 36 órában ez lesz a kárpát-medence időjárásának meghatározója.

házánkban kedden északkeleten erősen, máshol változóan felhős volt az ég. általában 2-7 órán át sütött a nap. a délkeleti megyékben csak a késődelutáni óráktól kezdve növekedett meg a felhő mennyisége, ezért ott 7-9 óras napfénytartamot észleltek. ma reggel 7 óráig csak északkeleten néhány helyen hullott jelentéktelen mennyiségű csapadék, hó alakjában. a legmagasabb nappali hőmérséklet 1-6 fok között volt. szerda hajnalra a lehülés az elmúlt napokhoz képest mérséklődött, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 mínusz 7 fok között volt. a légnyomás a hajnali órák óta erősen süllyed. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 0,4 fok volt, a 100 éves átlagnál 0,6 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, mérsékelten süllyed.

várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős idő, többfelé eső, havas eső. mérsékelt, több helyen megélénkülő délkeleti, déli, majd délnyugati szél. csütörtökön a dunántulon a szél északnyugatra fordul, időnként megerősödik. elsősorban északkeleten hajnalban néhány helyen köd. várható legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 3 - plusz 2 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 5 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 254 centiméter.
/mti/

--

13.02/szb

-22-

13²⁰g

bb.29. az ország északkeleti részén befejezték a múlt évi dohánytermés átvételét

vid-ká/fé -cz

1975.február 19.

a nyiregyházi dohányfermentáló vállalat átvette a múlt évi termést a körzetéhez tartozó öt megye dohánytermelő gazdaságaitól. sajnos a tavalyi időjárás nem kedvezett ennek a fontos ipari növénynek, kevés volt a napfény, ezért a termés mennyiségben és minőségben egyaránt a korábbi évek átlaga alatt maradt.

a termelési szerződések kötésével megkezdték az idei év előkészítését is. kedvező jelenség, hogy a múlt évi gyengébb termés sem csökkentette a termelési kedvet. már eddig mintegy 11.000 hektárra, a múlt évivel nagyjából azonos területre, kötöttek termelési szerződést a vállalat körzetében. várhatóan az elkövetkező hetekben még további területekre szerződnek./mti/

--

bb.30. új szakszervezeti könyvtárak nyílnak borsodban

vid-kz/fé -cz

1975.február 19.

a szakszervezetek borsod megyei tanácsa az idén 1.3 millió forintot költ a szakszervezeti könyvtárak állományának gyarapítására. ugyanakkor tovább szélesíti a könyvtárak hálózatát is. a már jóváhagyott terv szerint az idén hat új fiókkönyvtárat nyitnak többek között a borsod megyei állami építőipari vállalat miskolci munkásszállásán, továbbá ózdon, a városközponti új munkás lakótelepen és a diósgyőri Lenin kohászati művek nemesacélhengerművében./mti/

--

bb.31. tojásjáratok kuwait és kecskemét között

vid-kz/mné/fé -cz

1975.február 19.

a kecskeméti baromfifeldolgozó vállalat tojásüzemének automatizált gépsorai naponta csaknem félmillió tojást osztályoznak, s készítenek elő értékesítésre. a bőséges készletből hiánytalanul teljesítik a belföldi megrendeléseket, de ugyanakkor növelik az exportot is. most már hetenként 1.7 millió tojást továbbítanak külföldre. rendszeresek a tojásjáratok kecskemét és kuwait között, de szállítanak a szovjetunióba, svájcba, ausztriába és olaszországba is. a vállalat az idén 130 millió tojást szándékozik felvásárolni, s ennek a 70 százalékát külföldön értékesíti./mti/

--

13.00/fé

-23-

13³⁰g

felhasználható: 16.00 óra után!

bb.32. kiállítás az ősi orosz építészetéről

vid/ká/a/hgy

1975. február 19.

a hajdu-bihar megyei magyar-szovjet barátsági hét szerdai eseménysorozatában a debreceni új élet parki iskolában szovjet általános iskolások találkoztak magyar pajtásaikkal, a kisz debreceni városi bizottsága pedig kom-szomolistákat hívott meg baráti beszélgetésre.

püspökladányban a művelődési központ nagytermében ősi orosz építészet címmel nyitottak kiállítást./mti/

-. -

bb.33. művészek a szlovákok lakta falvakban

vidóa/-cz

1975. február 19.

such jános, a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének főtitkára szerdán a szövetség idején kulturális terveiről tárgyalt a szegeden élő, szlovák származású írőkkel és képzőművészekkel. a beszélgetéseken a szlovákok lakta falvakban megrendezésre kerülő képzőművészeti kiállításokra, író-olvasó találkozókra hívta meg az alkotókat.

-. -

bb.35. 32 milliós vízmű program szigetváron - nem jut gáz a lakásokba

vid/kz/a/-cz

1975. február 19.

szigetváron egy, 32 millió forintos költséggel megvalósuló vízműprogram részeként nagyátmérőjű, a hagyományosnál kétszer nagyobb hozamu kutak helyét jelölték ki szerdán, a történelmi nevezetességű vár környékén. a közeli hetekben a kivitelezését is megkezdi az országos vizkutató és futó vállalat./folyt.köv./

13.25/a

- 24 -

1340 g

bb.35./ 32 milliós.....folyt./-a

a gyorsan fejlődő baranyai város évek óta súlyos vizgondokkal küzd. nemcsak azért mert kevés van belőle, hanem a kutakból kiáramló gáz miatt is. mindkét problémán segítenek. még az idén hozzáfognak a vízmű alapozásához. a tározóhoz olyan be- rendezést terveztek, amely a robbanásveszélyes metánt kicsap- ja, nem kerülhet gázos víz a városi hálózatba, a lakásokba. a nagyszabású építkezés az új ötéves terv közepére befejező- dik és hosszabb távon megoldja szigetvár vizellátását.

/mti/

-. -

bb.34., alkotó ifjúság,,

vid/a/-cz

1975. február 19.

a munkaügyi minisztérium és a kisz kb., alkotó if- juság,, pályázatára készült munkákból szerdán kiállítás nyílt a 600.sz. szegedi móra ferenc szakmunkásképző inté- zet épületének előcsarnokában. a hazánk felszabadulásának 30., a szakmunkástanuló képzés 25.évfordulója tisz- teletére kiírt pályázatra szegedi intézet tanulói és fiatal oktatói mintegy 40 modelt és szeged város, valamint az is- kola három évtizedes fejlődését bemutató 15 fényképal- bumot készítettek. a magasfokú szakmai felkészültséget ta- nusító tárgyak között megtalálható egy konzervgyár szállí- tó és mosószalagjának mérethű kicsinyített mása, emelődaru, présgép és sok más model. akadt olyan tanuló, aki szabad- idejéből 300 órát áldozott a pályázatra készült tárgy elké- szítésére.

a bemutatott darabok legjobbjai a zsűri döntése alap- ján májusban a fővárosban megrendezésre kerülő kiállításra is elkerülnek./mti/

-. :-

bb.36. lezuhant a fáról- meghalt

tm/hi/a/-cz

1975. február 19.

a szabolcs-szatmár megyei ujkenéz községben lakása kertjében fát metszett dicsh kálmán, 72 éves tsz-járadé- kos, az idős ember öt méter magasból lezuhant és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

/mti/

-. -

13.45/a

- 25 -

g 14.20

bb.38. korszerűsítik az állami gazdaságok üzlethálózatát
- az ágker kft taggyűlése

t/jf/tr/ie/a/-cz

1975. február 19.

Szerdán a magyar kereskedelmi kamara székházában tartotta taggyűlését az állami gazdaságok kereskedelmi kft.dr. könczöl kálmán, az ágker ügyvezető igazgatójának első helyettese beszámolójában elmondotta, hogy forgalmuk az elmúlt évben megközelített a 9 milliárd forintot, s az egy évvel korábbihoz képest mintegy 10 százalékkal nagyobb értékesítést bonyolítottak le. kedvezően alakult egyebek között a sertéseladás, ebből 2,7 milliárd forintos bevételt értek el a gazdaságok, amelyeknek iparszerű hízaló-telepei egyre inkább beváltják a hozzájuk fűzött reményeket, miután fokozatosan javulnak a termelési eredmények és a telepek kínálata is egyre egyenletesebb. az állami gazdaságok vágóhidjainak száma tovább nőtt, ma már 38 ilyen létesítmény működik az országban, ezekben évente 240 000 sertést vághatnak le. nőtt a vetőmag-, termény- és takarmányforgalmazás is. a kedvezőtlen őszi időjárás ellenére az állami gazdaságok többtízezer tonna burgonya és zöldségszállítmánnyal segítették a lakosság zavartalan ellátását.

az ágker keretében a tag-gazdaságoknak lehetőségük van arra, hogy a közös alapról beruházási hozzájáruláshoz juszanak. a gazdaságok a rendelkezésükre bocsátott összegeket részben olyan beruházásokra fordítják, amelyek tovább javítják a lakossági ellátást. az üzemek jól működő, a fogyasztók körében kedvelt mintabolt-hálózatot alakítottak ki az országban, ennek fejlesztésére egy év alatt az előirányzott egymillió forinttal szemben 6,2 millió forintot költöttek. egyebek között egymillió forintos beruházással csepelen adtak át áruházat másfélmillió forintból korszerűsítették a veszprémi szaküzletet és 1.3 millió forintos beruházással építették fel a salgótarjáni boltot. további üzleteket alakítottak át baján, mórton, fertődön és orosházán. a balatoni halgazdaság új elárúsító helyet nyitott. a burgonyaprogram segítségével 2-2 millió forintot kapott a lajta-hansági és a nyirmadai állami gazdaság, félmillió forintot utaltak át a központi alapról a nagymiskolci üzemek felé. 1974-ben csaknem kétmillió forintot költöttek a sertésfeldolgozó üzemek hálózatának korszerűsítésére, illetve bővítésére./mtji/

14.30/a

- 26 -

társasági szerződés alapján hatmillió forintot bocsátottak a szarvasi állami gazdaság rendelkezésére, ebből rizsfeldolgozó üzemet építenek.

g 14.50

bb.37. kiállítások szakmunkástanulóknak

vid/p ká -cz

1975. február 19.

a szegedi móra ferenc ipari szakmunkásképző intézet könyvtár helyiségében megnyílt pintér józsef festőművész kamaratárlata, a kiállítás eseménysorozat első programja. a szakmunkástanulók képzőművészeti izlésének fejlesztése érdekében ugyanis a jövőben minden hónapban más-más szegeden élő festőművész alkotásait mutatják be az intézetben. a képzőművészek minden alkalommal tárlatvezetést tartanak./mti/

-.-

bb.39. új szálloda épül mátrafüreden - a cooptourist sajtótájékoztatója szegeden

vid/fm/p -cz

1975. február 19.

a cooptourist szövetkezeti utazási iroda szerdán sajtótájékoztatót tartott szegeden. horváth jeno osztályvezető arról szólt, hogy az általuk szervezett hazai és külföldi utazások elsődleges célja az ország-világlátás mellett a szakmai tapasztalatok gyűjtése. az idén például a zöldség-és szőlőtermesztés bulgáriai módszereit tanulmányozhatják a magyar szövetkezeti gazdák plovdivban és más bolgár városokban. kutató intézetekbe és nagyüzemi gazdaságokba látogatnak el. a szovjetunióbeli körutazásokat ugyancsak összekötik kolhozok megtekintésével. lengyelországban a takarékos és hitelszövetkezetek munkáját tanulmányozhatják az érdeklődők. a csehszlovákiai olomoucban a nemzetközi virágkiállítást és a környékbeli virágkertészeteket szemlélhetik meg.

a hazai kirándulásokat szintén szakmai programmal kötik egybe. a növekvő érdeklődésre jellemző, hogy amíg négy évvel ezelőtt a cooptourist szervezésében 6.000 belföldi turistát kaulauzoltak, tavaly már ez a szám meghaladta a 100.000-et, s az idén várhatóan tovább növekszik. a cooptourist fejlődését jellemzi az is, hogy az egyedüli olyan utazási iroda hazánkban, amely rövidesen saját szállodával rendelkezik. mátrafüreden - a gyöngyösi áfész-szel közösen-100 millió forintos költséggel 250 személyes szállodát építenek, amelyet ez év végén adnak át rendeltetésének./mti/

-.-

14.35/p

Tótsur

-27-

bb.40. a grazi vásár sajtótájékoztatója budapesten

t ol/s/p ie -cz

1975. február 19.

május 3-11 között rendezik meg az idén grazbán a hagyományos tavaszi vásárt. a halászbástya étteremben szerdán rendezett sajtótájékoztatón - amelyen részt vett dr. stephan kuzmich, a budapesti osztrák nagykövetség kereskedelmi tanácsosa is - dr. franz kager, a vásár igazgatóhelyettese elmondotta, hogy a tavaszi vásárra 38 országból körülbelül 2000 cég nevezett be. a főszerepet ezúttal a mezőgazdasági kiállítás és állatbemutató kapja. a vásár másik súlypontja a 16 európai és tengerentúli ország részvételével rendezendő szabadidő tanácsadás elnevezésű, elsősorban idegenforgalmi jellegű kiállítás.

a grazi vásáron évről-évre sok magyar vállalat is részt vesz. a legutóbbin hét magyar külkereskedelmi vállalat képviselte egész sor hazai partnerét - s az idei vásáron is lesznek magyar kiállítók. a kilenc napig nyitva tartó vásár egyik különlegessége a nemzetközi szuvenir bemutató, amelyen 100 cég vesz részt és köztük szovjet vállalat is, népművészeti alkotásokkal.

mint minden évben, most is a kapcsolatok szélesítése, a piacutató, az importlehetőségek feltárása áll a grazi vásár előterében. a kiállítás magyar részvétele tükrözi azt a fejlődést, amely az osztrák-magyar kereskedelmi kapcsolatokban az utóbbi években bekövetkezett. 1974-ben például ausztriából 5 milliárd 319 millió schilling értékű áru érkezett hazánkba, magyarországról pedig 3 milliárd 200 millió schilling értékben exportáltunk osztrák szomszédainknak. /mti/

bb.41. megkezdődött az inotai csucserőmű második blokkjának üzemi próbája

vid/kz/a-cz

1975. február 19.

megkezdődött az inotai, november 7., erőmű területén épülő új csucserőmű második blokkjának az üzemi próbája. az első 100 megawattos turbina már folyamatosan áramot szolgáltat az országos hálózatba, s befejeződött a második turbina szerelése, lezárása is. megforgatták - egyelőre csak gőzzel - a második gázturbinát, s fokozatosan ellenőrzik a többi gépegységeket, berendezéseket is. a szerelés és az üzemi próbák megfeszített ütemű munkálatai biztosítják, hogy a magyar és szovjet szakemberek teljesíteni tudják hazánk felajánlásukat, hogy az erőmű második blokkja is áramot termel február 28-ra. /mti/

--

kg14.55/a

- 28 -

bb.42. dr.heiczman jános pozsonyba utazott

sz/gg/ie/a/-cz

1975. február 19.

dr.heiczman jános kohó-és gépipari miniszterhelyettes vezetésével szerdán gépipari delegáció utazott pozsonyba, a kgst gépipari állandó bizottság 66.ülésére. az ülésen szó lesz a bizottság 1974. évi tevékenységéről és a komplex program megvalósításának helyzetéről. ezen kívül egyes gyártásszakosítási és műszaki tudományos együttműködési kérdéseket is megtárgyalnak.

-a kgst könnyűipari állandó bizottságának delegáció-vezetőivel együtt megvizsgálják a könnyűipar korszerűsítéséhez szükséges berendezés szállítások bővítésének lehetőségeit. /mti/ *gép ip*

--

bb 43. munkások vizsgáznak pásztón

vid/kz bzs -cz

1975. február 19.

ötvennégy pásztói üzemi munkás kezdte meg szerdán vizsgáit az általános iskola hetedik és nyolcadik osztályának anyagából a helyi lovász józsef művelődési központban. a művelődési intézmény 1973 óta szervezi a nyolcvanórás tanfolyamokat a nagyközség két általános iskolájának közreműködésével. ez az első tanév, amikor gimnáziumi rövidített tanfolyamot is indítottak, méghozzá negyven hallgatóval. a megyei tanács közművelődési intézkedési terve szerint pásztót ennek a felnőttoktatási formának megyei módszertani központjává fejlesztik. /mti/

--

bb 44. felhasználható: 19 óra után!

megérkezett a 100.000, zsiguli

vid/kz bzs -cz

1975. február 19.

a záhonyi átrakó állomásra szerdán személygépkocsikat szállító szerelvény érkezett a szovjetunióból. az egyik zsiguli szélvédő ablakán, vörös drapérián, aranyszínű betűkkel az alábbi magyar és orosz nyelvű felirat volt: „a 100.000 zsiguli magyar barátainknak; „mert véletlen, hogy a 100.000. zsigulit is, sok más társával együtt, ugyanaz a brigád - józsi jános szocialista brigádja - rakta át a szélesnyomtávu szovjet vagonokból a magyar vasuti kocsiba, mint; öt évvel ezelőtt az első zsiguli szállítmányt.

a 100.000. zsigulit továbbító szerelvényt irányvonatként szerdán az esti órákban indították el záhonyból budapestre. /mti/

--

15.08/bzs

- 29 -

bb. 46. a 14 évesek s a nagykorúak ünnepélyes köszöntése - az állami ifjúsági bizottság értekezlete

t/pr/rj hi -cz

1975. február 19.

a személyazonossági igazolványok ünnepélyes átadásáról s a nagykorúak, a 18 esztendősek köszöntésének teendőiről rendezett értekezletet szerdán a parlament gobelin-termében az állami ifjúsági bizottság.

nádor györgy, a bizottság titkára vitaindító referátumában elmondta, hogy az állami ifjúsági bizottságnak egy korábbi, az érdekelt állami és társadalmi szervekkel egyetértésben hozott határozata szerint 1974-től kezdődően minden esztendő tavaszán ünnepélyesen veszik át személyi igazolványukat a 14 évesek, s nagykorúságuk elérése alkalmából köszöntik a 18 éves fiukat, leányokat. egy esztendő elteltével megállapítható, hogy a határozat betöltötte célját, eredményesen szolgálta az állampolgárrá nevelés hatékonyabbá tételét. az ünnepélyes aktus célja nem pusztán az volt, hogy emlékezetesebbé tegyék a teljes jogú állampolgárrá válás egyes állomásait. a határozat megalkotóit az a szándék vezette, hogy növeljék a fiatalok állampolgári felelősségét, közéleti aktivitását, elmélyítsék a szocialista hazafiság érzését, megértessék a jogok és kötelességek egységét. a tapasztalatok kedvezőek, már az első esztendőben jó néhány megyében - például szolnok, fejér és heves megyében - előkészítő bizottságokat alakítottak az ünnepségek megrendezésére, másutt - csokorba gyűjtve a legjobb példákat, megoldásokat - módszertani utmutatót tettek közzé.

az újabb és újabb korosztályok köszöntését a forradalmi ifjúsági napok eseményeihez kapcsolják, ezeknek az állampolgári ünnepségeknek az idén a felszabadulás 30. évfordulója ad különös jelentőséget. nádor györgy hangsúlyozta: már a határozat megjelenése előtt jó néhány iskolában vált gyakorlattá a személyi igazolványok ünnepélyes átadása, és sok gyárban, üzemben sem elégedtek meg az új munkavállalók, a fiatal szakmunkások formális üdvözlésével. ezek a jó példák öltöttek testet a határozatban, az a gyakorlat, amely nem várta meg, amíg az állampolgári ismereteket önálló tantárgyként oktatják majd az iskolákban.

/folyt.köv./
15.35 rj

- 30 -

bb. 46. / az 14 évesek... 1. folyt./rj

az idei évben - s ezt követően minden esztendőben - az ünnepséget beszélgetések előzik meg: közéleti emberek, szülők, a munkásmozgalom veteránjai váltanak majd szót - az életkori sajátosságoknak megfelelően - arról, hogy mit jelent felnőttnek lenni, melyek az állampolgári jogok és kötelességek. az állami ifjúsági bizottság tetszetős könyvecskében gyűjtötte össze a legfontosabb paragrafusokat, külön a 14, illetve a 18 évesek számára. mindkét könyvecske részletesen taglalja a magyar népköztársaság alkotmányát, az ifjúsági törvényt, a 14 éveseknek pedig összefoglalja a középfokú oktatási intézetek tanulójának kötelességeit és jogait, a középiskolai tanulmányi ösztöndíjak irányelveit, s közli a munkavállalásra, illetve a különböző szakmák tanulójának ösztöndíj-kiegészítésére, szakmunkásbérére vonatkozó paragrafusokat. a 18 esztendősek számára összegyűjtötték a közéletiségre és a közmegegyezésre vonatkozó tudnivalókat, a munkavállalással és a munkaviszonyal kapcsolatos passzusokat, ismeretlik a sorkatonai szolgálat teendőit, szólnak a házasságról és a családról, a munkaviszony melletti továbbtanulásról.
/mti/

-.-

bb 48. tiltakozó távirat

tf/s hi bzs -cz

1975. február 19.

a budapesti ügyvédi kamara tiltakozó táviratot küldött buenos airesbe az ottani ügyvédi kamara elnökének. a budapesti ügyvédi kamara tagjai kifejezésre juttatják: őszinte együttérzéssel, egyben mély megrendüléssel értesültek arról, hogy argentinában 2000 politikai fogoly van börtönben és üldözik a baloldali szervezetek tagjait. a sajtószabadság tiszteletben tartása megszünt. megdöbbenéssel szereztek tudomást arról - írják a budapesti ügyvédek -, hogy hivatásuk hűségese teljesítéséért 30 ügyvédet is letartóztattak. támogatásunkról biztosítjuk az emberi haladásért küzdőket, és követeljük a jogtiprással bebörtönzött hazafiak szabadonbocsátását - zárul a távirat./mti/

-.-

15.50/bzs

- 31 -

bb. 47. sajtótájékoztató az országos szakmai bértáblázat alkalmazásáról

t/sl/tr/rj ie -cz

1975. február 19.

a munkaügyi minisztérium illetékes vezetői szerdán tájékoztatták az újságírókat az országos szakmai bértáblázat alkalmazásának tapasztalatairól.

mint ismeretes, a minisztertanács határozata alapján 1975 január 1-én lépett életbe az országos szakmai bértáblázat, amely a teljesítményhez, képzettséghez és a munkakörülményekhez jobban igazodó munkás bérek kialakítására orientálja az ipari, építőipari vállalatokat. e táblázat lényegében kiegészíti az alapbér-rendszert, mely nem szakmánként, hanem a munka jellege szerint írja elő a bérhatárokat, s így azonos szakmákban dolgozók számára is túlzottan nagy - 60-70 százalékos - alapbér- különbségeket tesz lehetővé. az új bértáblázat a főbb szakmák alsó- és felső bérhatárainak megszabásával csökkenti az indokolatlan különbségeket, mégpedig oly módon, hogy a bérek alsó határainak felemelését javasolja a vállalatoknak. ennek realizálása természetesen csak a vállalati erőforrások növekedésével összhangban lehetséges, s ezért hosszabb időt vesz igénybe. valamennyi ipari és építőipari vállalat számára kötelező azonban, hogy felmérje a bérezés helyzetét, a szakmai bértáblázatban foglaltaktól tapasztalható eltéréseket, tervet dolgozzon ki az alsó határ mielőbbi elérésére, s az elhatározott intézkedéseket a kollektív szerződésben is rögzítse. mint ismeretes, a kollektív szerződésben foglaltak végrehajtása a vállalatok számára kötelező.

azt is megkövetelik a vállalatoktól, hogy az évenkénti bérfejlesztésből átlagon felüli összeget fordítsanak el nem érték bérének emelésére. ugyanakkor természetesen mód van a táblázat felső határán lévő, s kiválóan dolgozó munkások fokozott jutalmazására, nagyobb anyagi elismerésére, tehát a bérezés differenciálására.

az alsó határt

a munkaügyi minisztérium tíz nagy vállalatnál megvizsgálta, s egész sor tanácskozáson tájékozódott a szakmai bértáblázat bevezetésének menetéről. a tapasztalatok szerint a 4-5 százalékos vállalati bérfejlesztésből általában egy-két százalékos igényel az alsó határt el nem ért dolgozók bérének megfelelő szintre emelése. ez csak több év alatt megoldható feladat, annál is inkább, mivel a szakmai bértáblázat határösszegeit az általános bérfejlesztéssel párhuzamosan minden évben emelik.

természetesen továbbra is érvényes az alapbérek rendszere, itt az alsó határok általában alacsonyabbak ugyan, mint a szakmai bértáblázatban, de ezek érvényesítése mindenütt kötelező. ugyanakkor a vállalatokat arra ösztönzik, hogy a szakmai bértáblázat alsó bérhatárait is fokozatosan közelítsék, illetve érik el. /mti/

--

- 32 -

15.50 rj

Tó1630

bb 49. minőségellenőrzés az élelmiszeriparban - a fővárosi népi ellenőrzési bizottság jelentése a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága előtt

t pr/gk hi bzs la

1975. február 19.

milyen intézkedéseket tettek az élelmiszeripari és kereskedelmi vállalatoknál a minőség védelmére, a megfelelő csomagolásra - ezt vizsgálta a közelmúltban a fővárosi népi ellenőrzési bizottság, s a témáról készült jelentés került szerdán a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elé.

megállapították: az élelmiszeripari és kereskedelmi vállalatok túlnyomó többségénél jól szervezett a belső minőségellenőrzés, s ahol a minőségellenőrzés teendőit a vállalat ügyrendjében, illetve a dolgozók munkaköri leírásában megfelelően rögzítették, ott kevesebb volt a panasz árura, anyagra, minőségre. ahol viszont rosszul szervezett a minőségellenőrzés, ott sokasodtak a jogos észrevételek, el kellett kobozni a romlott árut, s fegyelmileg is felelősségre vonták a mulasztókat. az újpesti vágóhídon például nincs függetlenített minőségellenőrző szervezet, ezt a feladatot egy korábbi minisztériumi utasítással ellentétben, a központi meo végzi. ugyancsak ellentétben a minisztériumi utasítással a fővárosi sütőipari vállalat gyakorlata is, pedig a kenyér minőségével kapcsolatban igencsak sok a panasz. a vállalat tésztagyárát a köjál már két ízben is leállította, az üzem ma is elhanyagolt állapotban van. egy még kirivóbb példa: a kőbányai közért vállalat egyik élelmiszerboltját tatarozás miatt három hónapig zárva tartották, s ujranyitás után sem távolították el azokat az árukat a polcokról, amelyeknek szavatossági ideje közben lejárt.

a vállalatok többségében figyelembe veszik a belső minőségellenőrző szervezet megállapításait, észrevételeit, s megteszik a kellő intézkedéseket. sajnos, az ellenkezőjére is akad példa: jóllehet a budapesti sertésvágóhid meo-vezetője írásban jelentette, hogy a kialakult gyakorlat nem biztosítja a megfelelő minőségellenőrzést és minőségvédelmet, érdemi intézkedés mégsem történt. egy másik eset: a kőbányai közért vállalat egyik élelmiszerboltjának vezetője 1974 áprilisában jelentette vállalatának, hogy raktárában hat karton pácolt hal megromlott, intézkedés mégis csak 1974 szeptemberében, a népi ellenőrzés vizsgálata nyomán történt. elmarasztalták a kelenföldi közért vállalatot is: egyik abc élelmiszeráruházában nagy mennyiségű sertésláb és marhahús vált emberi fogyasztásra alkalmatlanná. az áruház jelentett, a központ nem intézkedett. a romlott árut a kerületi köjál-nak, valamint a hus- és tejvizsgáló állomásnak kellett a helyszínen megsemmisítenie /a felelősök ellen a köjál vezetője szabálysértési eljárást indított/.

/folyt. köv./
16.28/bzs

- 33 -

Tó1700

bb 49. /minőségellenőrzés ... 1. folyt./bzs

paragrafusok rendelkeznek arról, hogy az árukon közérthetően kell feltüntetni a szavatossági jelöléseket. a népi ellenőrök ennek ellenére sem találtak a szavatossági időre vonatkozó jelzést a makrella olajos halon, a kalocsai hajlitott tésztán, az import fagyasztott tonhalon és a kanadai heringen. az is előfordult, hogy a szavatossági időt csak egy bizonyos hónapban jelölik meg, de hiányzik a gyártás dátuma. /például az 50 grammos havanna mokkaszeleten, a 400 grammos marhahusroládon stb./ a panaszkönyvek tükre nem túl kedvező képet mutat néhány üzletről: főleg a konzervekkel, a kenyérrel és a felvágottakkal kapcsolatos panaszok sokasodtak. joggal kifogásolták azt is a népi ellenőrök, hogy egyes boltokban az élelmiszereket gyorsan illó anyagokkal összekeverve tárolják, hűtőpult nélkül tartják a tejet, a hust. nagy mennyiségű élelmiszer romlik meg szállítás közben is, a rossz berendezések miatt előfordul, hogy kiolvadnak a mélyhűtött termékek, s hogy ez a boltoknak ne jelentsen veszteséget - helytelenül -, újra-fagyasztva értékesítik.

az ellenőrzött nagy- és kiskereskedelmi vállalatoknál 1973-ban a forgalomba hozott áru 0.15 százaléka vált selejtté, illetve csökkent értékűvé -, ez 9.1 millió forintot tesz ki. ugyanez az adat 1974 első hat hónapjára: 0.8 százalék - 5.6 millió forint.

a népi ellenőrzési bizottság véleménye nem maradt pusztába kiáltott szó, ezt bizonyítja, hogy a kisebb vagy nagyobb mértékben elmarasztalt vállalatok megszivlelték megállapításait. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium például a vizsgálat megállapításait érvényesíti a kidolgozás alatt álló élelmiszeripari műszaki fejlesztési programban, átdolgozzák a minőség ellenőrzéséről szóló utasítást, s az 1976-ban napvilágot látó új élelmiszer-törvényben intézkednek a szavatossági határidők pontosabb jelöléséről. a budapesti husipari vállalat átszervezte, hatékonyabbá tette a belső ellenőrzést. a belkereskedelmi minisztérium arról rendelkezett, hogy a szállítás közben kiszóródó lisztet, cukrot nem szabad áru-ba bocsátani, s utasította a compack kereskedelmi csomagoló vállalatot minőségellenőrzési szervezet létrehozására. a fővárosi tanács ipari főosztálya utasította a fővárosi sütőipari vállalat vezérigazgatóját, hogy intézkedjék a hatékony minőségellenőrző szervezet kialakítására, s hogy ne kerülhessen súlyhiányos kenyér az üzletekbe, vizsgálják felül az automata gépek műszaki állapotát. a százados uti tésztagyárban, ahol a köjál előírásainak végrehajtása óta ismét folyik a termelés, szigorúan ügyelnek a higiéniai szabályok betartására. /mti/

--

16.30 rj

- 34 -

bb 45. fiatal utazók klubja nyiregyházán

vid/fm bzs -cz

1975. február 19.

nyiregyházán megalakult a fiatal utazók klubja, amelynek célja: tanácsot és segítséget adni a fiataloknak hazai és külföldi turáik és kirándulásaik megszervezéséhez. a klub munkáját támogatja az express ifjusági- és diákutazási iroda megyei kirendeltsége is. /mti/

--

bb. 50. / fock jenő,

s/rj hi la

1975. február 19.

a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta bamdarijn dügerszürent, a mongol népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/

--

bb. 51. a magyar könyvművészeti törekvések

i/me/gg/rj hi la

1975. február 19.

a századfordulón című kiállítás február 23-án zárul a petőfi irodalmi muzeumban. /mti/

--

bb. 52. kari tapiola,

gk/rj sl la

1975. február 19.

a finn szakszervezeti szövetség /sak/ titkára szerdán elutazott hazánkba. a ferihegyi repülőtéren timmer józsef, a szot titkára bucsuztatta. /mti/

--

bb 53. az angol pedagógus szakszervezet

tr/rj hi la

1975. február 19.

küldöttsége j. caulfield elnök vezetésével egyhetes tanulmányutja végeztével szerdán délután elutazott budapestre. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren. dr. voksán józsef, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára bucsuztatta. /mti/

--

17.13 rj

- 35 -

bb. 54. pest megye fiataljai 2.5 milliő forinttal járultak hozzá a vietnami iskola felépítéséhez

vid/gö/rj fm la

1975. február 19.

pest megye fiataljai tavaly júliusban rendezett gyűlésükön jelentették be, hogy csatlakoznak a kisz központi bizottsága szolidaritási mozgalomhoz, és két és fél milliő forinttal járulnak hozzá a vietnamban felépülő, ezerszemélyes szakmunkás-képző intézet beruházási költségeihez. felajánlásukat elsőnek teljesítették az országban. az összegyűjtött pénzt - jelképesen - szerdán a gödöllői agrártudományi egyetem aulájában rendezett nagygyűlésen adták át az ifjusági szervezet központi bizottságának. a gyűlésen megjelent jámbor miklós, a pest megyei pártbizottság titkára és pásztor gabriella, a kisz központi bizottságának titkára.

a nagygyűlésen, csaknem 1500 fiatal előtt, árpási zoltán, a pest megyei kisz -bizottság első titkára méltatta a vietnami népnek a szabadságért vívott hősi harcát. hangsúlyozta, hogy segítségük most, két évvel a vietnami háború befejezéséről szóló párizsi megállapodás aláírása után is, legalább olyan fontos, mint szabadságharcuk idején volt. pest megye fiataljainak felajánlása 50 vietnami ifju oktatását biztosítja, akik tanulmányaik befejeztével részt vesznek majd hazájuk újjáépítésében. végezetül árpási zoltán köszönetet mondott a szolidaritási mozgalomban részt vett pest megyei fiataloknak, tanulóknak, akik mezőgazdasági munkát vállalva, gyári ifjumunkásoknak, mezőgazdasági dolgozóknak, akik kommunista szombatokat tartva gyűjtötték össze a tetemes summát. az akció értékét növelte, hogy számos olyan fiatal vett részt benne, akik nem tagjai az ifjusági szervezetnek. ezután pásztor gabriella tolmácsolta a kisz központi bizottságának elismerését. /mti/

--

bb. 55. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

nj la

1975. február 19.

29. dohánytermés átvétele
30. új szakszervezeti könyvtárak
31. tojásjártok kuvait és kecskemét között
32. kiállítás az ősi orosz építészetéről
33. művészek a szlovákok-lakta falvakban
34. „alkotó ifjuság,,
35. vízműprogram szigetváron
36. lezuhant a fáról - meghalt
37. kiállítások szakmunkástanulóknak
38. az ágker kft taggyűlése
39. új szálloda épül mátrafüreden

/folyt.kö./

17.45 nj

- 36 -

bb. 55. / a belföldi ... 1. folyt./nj

40. a grazi vásár sajtótájékoztatója
41. inotai csucserőmű
42. dr. heiczman jános pozsonyba utazott
43. munkások vizsgáznak pásztón
44. megérkezett a százezredik zsiguli /19 órától használható fel!/
45. fiatal utazók klubja
46. az állami ifjusági bizottság értekezlete
47. sajtótájékoztató az országos szakmai bértáblázat alkalmazásáról
48. tiltakozó távirat
49. a fővárosi tanács vb - ülése
50. fock jend és apró antal fogadta az új mongol nagykövetet
51. magyar könyvművészeti törekvések
52. elutazott kari tapiola
53. elutazott az angol pedagógus szakszervezet küldöttsége
54. pest megye fiataljainak hozzájárulása a vietnami iskola felépítéséhez
55. hírjegyzék
/mti/

--

bb. 56. id. komócsin mihály köszöntése

vid/ká/rj la

1975. február 19.

id. komócsin mihályt, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosát 80. születésnapja alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében győri imre, a kb titkára köszöntötte és átadta a központi bizottság ajándékát. a szot nevében somogyi miklós a szakszervezeti munkáért kitüntető jelvény aranyfokozatát nyújtotta át az ünnepeletnek. /mti/

--

bb 57. a kisz kb és az otp vezetőinek megbeszélése

t pr/gg bzs la

1975. február 19.

dr. maróthy lászlónak, a kisz kb első titkárának és dr. szirmai jendnek, az országos takarékpénztár vezérigazgatójának vezetésével szerdán megbeszélést tartottak az ifjusági szövetség és a takarékpénztár vezetői: áttekintették a párt ifjuságpolitikai határozatának végrehajtását az otp és a kisz együttműködésének területein. /folyt. köv./

18.35/bzs

- 37 -

bb 57. /a kisz kb ... 1. folyt./bzs

a tapasztalatok alapján megerősítették, hogy a kormány a lakásépítkezéshez nyújtott jelentős anyagi támogatással kedvezőbb feltételeket teremtett az ifjúság - ezen belül a munkásfiatalok - otthonteremtéséhez, lakásvásárlásához. mind több fiatal lakásproblémája nyer megoldást, hozzájárult ehhez a többi között a takarékpénztár beruházásában évente felépülő mintegy 10.000 lakás is. ezeknek átlag 45-50 százalékát fiatal családok kapják, a tanácsokkal kötött megállapodás alapján a kisz illetékes szerveinek javaslatára. a takarékpénztár - a jogszabályi keretek között - kiemelten támogatja az ifjúsági lakásépítő szövetkezeteket.

hasznosnak bizonyult az ifjúsági betét bevezetése az ifjúság takarékosagra való nevelése és a takarékoság eszméjének terjesztése érdekében, a takarékpénztár útján biztosított külön kölcsön pedig jól szolgálja a családalapító fiatalok lakásproblémáival összefüggő pénzügyi nehézségek áthidalását. jelenleg több mint 220 ezren vesznek részt az ifjúsági takarékbetét-akcióban.

a kisz központi bizottságának vezetői kedvezőnek tartják a borítékos sorsjegy időnkénti kibocsátását, amely hatékonyan segítette a fiatalok sportolási, táborozási és üdülési feltételeinek megteremtését.

a kisz kb és az otp vezetői az ötödik ötéves tervre való felkészülés során - az eddigi pozitív tapasztalatokra alapozva - szükségesnek tartják az együttműködés további szélesítését a párt ifjúságpolitikájából rájuk háruló feladatok megoldása érdekében. indokoltnak tartják, hogy a jogszabályok és az előírások betartása mellett a népgazdaság lehetőségeivel összhangban elsősorban a meglévő lehetőségek fokozottabb mértékű hasznosítása, illetve továbbfejlesztése útján segítsék a fiatal családok gondjainak megoldását. fontos feladatuknak tekintik, hogy szerveik és szervezeteik, aktívák útján a továbbiakban is ismertessék, népszerűsítsék és mind jobban elfogadtassák a fiatalok körében a takarékoság szükségességét, formálják szemléletüket és nyújtsanak segítséget a különböző takarékosági formákban való részvételre. helyeslik, hogy a megyei párt- és tanácsai vezetők egyetértése alapján a lakásra jogosultság mértékének figyelembe vételével - az ifjúsági takarékbetéttel rendelkezőknek juttassák.

√ a takarékpénztár beruházásában felépülő lakások 10 százalékát

/folyt. köv./
18.40/bzs

- 38 -

16/1830

bb 57. /a kisz kb ... 2. folyt./bzs

a kisz kb és az otp vezetői 1975-ben és a továbbiakban is szorgalmazzák, hogy a tanácsok az általuk építtetett állami lakások juttatásán túl a takarékpénztári társasházi lakásokból legalább 25-30 százalékban a fiatalok, elsősorban a munkásfiatalok lakásproblémáinak megoldását biztosítsák. az otp vezetői a jogszabályi lehetőségeken belül a pénzügyi és hitelpolitikai irányelvek alapján az eddigieknek megfelelően támogatják a lakásszövetkezetek szervezését. a tárgyaláson egyetértettek annak szükségességében, hogy az adott feltételek figyelembe vételével az ifjúsági takarékbetétet korszerűsíteni kell.

a kisz központi bizottságának vezetői a megbeszélésen tájékoztatást kaptak az országos takarékpénztárnál folyó ifjúsági munkáról, a kisz szervezetek tevékenységéről, a kisz kb 1974. évi áprilisi határozatának végrehajtásáról. /mti/

.-

bb. 58. időjárásjelentés

gk/rj la

1975. február 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1975. február 19-én, szerdán este:

többfelé eső, havas eső

várható időjárás csütörtök estig:

erősen felhős, idő, többfelé eső, havas eső. mérsékelt, több helyen megélnkülő délkeleti, déli, majd délnyugati szél. csütörtökön a dunántulon a szél északnyugatra fordul és időnként megerősödik. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 5 fok körül. /mti/

.-

18.55/bzs

- 39 -

16/1830

bb 59. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke
18 órától zárásig:

bzs la

1975. február 19.

- 56. id. komócsin mihály köszöntése
- 57. a kisz kb és az otp vezetőinek megbeszélése
- 58. időjárásjelentés
- 59. hirjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

20.42/bzs

- 40 -

162045

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1975. február 20.

csütörtök

bb.1. intenzív előkészítő speciális kollégium^{ok} az egyetemi, főiskolai felvételizőknek

i/mn/s/hi/ra cz

1975. február 20.

a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szerveztének józsef attila szabadegyeteme intenzív előkészítő speciális kollégiumokat rendez az egyetemi, főiskolai felvételi vizsgára készülők számára. az érdeklődők biológiából, fizikából, kémiából, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből alapozhatják meg a tudásukat. az előkészítőket kiváló egyetemi oktatók, illetve középiskolai tanárok tartják, akik tájékoztatnak a felsőoktatási intézmények felvételi körülményeiről. a csoportok kialakításánál figyelembe veszik a hallgatóság összetételét is: külön osztályokat szerveznek a középiskolások és külön osztályokat a már dolgozók részére.

biológiából hat alkalommal keddi, és csütörtöki napokon - két órában - tartják a foglalkozásokat délelőtt 10 és 12 órai kezdettel június elején. fizikából két csoportot indítanak, az egyik 16 alkalommal, a másik pedig 12 alkalommal nyújt módot az ismeretek rendszerezésére, összegzésére. az egyiket hetente háromszor, a másikat hetente kétszer tartják a tanfolyamot. kémiából április második felében, illetve májusban kilenc alkalommal ismételtetik át az anyagot a beiratkozók kettő, illetve három órában pénteki napokon.

/folyt.köv./

16

bb 59. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke
18 órától zárásig:

bzs la

1975. február 19.

- 56. id. komócsin mihály köszöntése
- 57. a kisz kb és az otp vezetőinek megbeszélése
- 58. időjárásjelentés
- 59. hirjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

20.42/bzs

- 40 -

162045

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1975. február 20.

csütörtök

bb.1. intenzív előkészítő speciális kollégium^{ok} az egyetemi, főis-
kolai felvételizőknek

i/nm/s/hi/ra cz

1975. február 20.

a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szerveztének józsef attila szabadegyeteme intenzív előkészítő speciális kollégiumokat rendez az egyetemi, főiskolai felvételi vizsgára készülőők számára. az érdeklődők biológiából, fizikából, kémiából, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből alapozhatják meg a tudásukat. az előkészítőket kiváló egyetemi oktatók, illetve középiskolai tanárok tartják, akik tájékoztak a felsőoktatási intézmények felvételi körülményeiről. a csoportok kialakításánál figyelembe veszik a hallgatóság összetételét is: külön osztályokat szerveznek a középiskolások és külön osztályokat a már dolgozók részére.

biológiából hat alkalommal keddi, és csütörtöki napokon - két órában - tartják a foglalkozásokat délelőtt 10 és 12 órai kezdettel június elején. fizikából két csoportot indítanak, az egyik 16 alkalommal, a másik pedig 12 alkalommal nyújt módot az ismeretek rendszerezésére, összegzésére. az egyiken hetente háromszor, a másikon hetente kétszer tartják a tanfolyamot. kémiából április második felében, illetve májusban kilenc alkalommal ismételtetik át az anyagot a beiratkozók kettő, illetve három órában pénteki napokon.

/folyt.köv./

16